

**Podmienky pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou
„nespôsobovať významnú škodu“
k výzve PSK-MZ-002-2024-IUI-EFRR**

Žiadateľ pri tvorbe a realizácii projektu musí spĺňať nižšie definované požiadavky, nakoľko každý projekt musí byť v súlade s princípom „nespôsobovať významnú škodu“ (ďalej aj „DNSH“).

Žiaden z podporených projektov nemôže výrazne narušiť environmentálne ciele uvedené v čl. 17 nariadenia č. 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií.

Tento dokument popisuje podmienky poskytnutia podpory, ktoré sú relevantné pre túto výzvu. Žiadateľ/prijímateľ je povinný postupovať v súlade s podmienkami pre dodržiavanie zásady DNSH v celom projektovom cykle (napr. ŽoNFP, verejné obstarávanie, projektová dokumentácia, implementácia projektu, atď.). Overovanie relevantných podmienok pre zabezpečenie súladu projektu so zásadou DNSH prebieha kontinuálne podľa ich charakteru v konaní o ŽoNFP, pred podpisom zmluvy o NFP, počas realizácie hlavných aktivít projektu a/alebo v období udržateľnosti.

A. Aktivity týkajúce sa výstavby budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva zdravotná starostlivosť (ambulantná, ústavná)

Výstavba budov musí spĺňať nižšie uvedené podmienky zásady DNSH.

- Investícia je oprávnená v prípade, ak dosiahne úroveň primárnej energie o 20 % nižšiu ako je požiadavka pre budovy s takmer nulovou potrebou energie definovanou podľa národnej legislatívy. Požiadavky na energetickú hospodárnosť budov upravuje zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Minimálna požiadavka na budovu s takmer nulovou potrebou energie je stanovená hornou hranicou energetickej triedy A0 pre globálny ukazovateľ. Rozsah energetických tried a minimálna požiadavka na primárnu energiu je definovaná v prílohe 3 vyhlášky Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 364/2012 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 364/2012 Z. z.“). Pokiaľ budova uvedenú úroveň nedosiahne, bude označená koeficientom zmeny klímy 0 %.

Kategória budov podľa vyhlášky č. 364/2012 Z. z. definuje budovu nemocnice nasledovne:

Kategória budovy	Primárna energia pre energetickú triedu A0 (Budova s takmer nulovou potrebou energie) – globálny ukazovateľ	Minimálna požiadavka na primárnu energiu pre budovy v intervenčnej oblasti 025ter – globálny ukazovateľ
Budovy nemocníc	$\leq 98 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$	$< 78,4 \text{ kWh}/(\text{m}^2 \cdot \text{a})$

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie minimálnej požiadavky na primárnu energiu pre jednotlivé kategórie budov je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Žiadateľ je povinný splniť vyššie špecifikované požiadavky na dosiahnutie úrovne primárnej energie o 20% nižšej ako je požiadavka pre budovy s takmer nulovou potrebou energie definovanou podľa národnej legislatívy a predložiť energetický certifikát podľa zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov.

Splnenie podmienky sa preukazuje na základe údajov uvedených v energetickom certifikáte budovy.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

2. Nákup nových kondenzačných kotlov je možný len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti bez možnosti pripojenia na zemný plyn, iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu a výmena za nový elektrický kotol je možná len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltaičné solárne panely.

V rámci výstavby budov je podporovaná inštalácia solárnych fotovoltaičných (FV) panelov ako súčasť renovácií budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív, ako sú tepelné čerpadlá. Tepelné čerpadlo musí byť určené na využívanie geotermálnej alebo energie z okolia.

Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pričom pri inštalácii fotovoltaičných (FV) a fototermických (FT) panelov a tepelných čerpadiel je potrebné preukázať splnenie podmienky životnosti FV/FT panelov aspoň 20 rokov, meničov napätia aspoň 10 rokov a tepelných čerpadiel aspoň 10 rokov.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky, že zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie má vydané vyhlásenie o zhode, na základe technického listu zariadenia. Splnenie podmienky životnosti je potrebné preukázať potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia, alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia najmenej v požadovanej dĺžke životnosti zariadenia¹.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

3. V rámci výstavby budov musia všetky príslušné spotrebiče vody (sprchové riešenia, sprchy, kohútiky, WC, WC misy a splachovacie nádržky, pisoárové misy a splachovacie nádržky, vane) patriť do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného značenia v EÚ (EU Water Label - <http://www.europeanwaterlabel.eu/>).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný doložiť údajové listy výrobkov.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

4. V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie zabezpečia subjekty vykonávajúce výstavbu budov, aby aspoň 70 %

¹ Potvrdenie výrobcu alebo doklad výrobcu je možné nahradiť technickým listom výrobku, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti.

(hmotnosti) nie nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu zaradeného ako druh odpadu 17 05 04 vo Vyhláške č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov) vyprodukovaného na stavenisku, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný postupovať v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR, Programom odpadového hospodárstva SR, Protokolom EÚ o nakladaní s odpadom zo stavieb a demolácií a zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky v procese realizácie projektu po vyprodukovaní stavebného odpadu prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:

1. doklad o odovzdaní stavebných odpadov spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií) - Príloha s názvom Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním (príloha č. 5 metodického usmernenia), ktorý obsahuje:
 - identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
 - identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
 - identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
 - identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
 - spôsob nakladania s odpadom a dátum odovzdania odpadu,
 - sumarizáciu údajov o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi (na preukázanie splnenia požiadavky, že aspoň 70 % hmotnosti odpadu, ktorý je možné opätovne použiť, recyklovať alebo zhodnotiť, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených).
2. doklad preukazujúci oprávnenosť osoby, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom uvedeným v predchádzajúcom bode, t. j.:
 - súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom podlieha súhlasu) alebo
 - registráciu podľa § 98 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom nepodlieha súhlasu).

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

5. Projekty výstavby budov a stavebnotechnické postupy budú podporovať obehové hospodárstvo a budú brať do úvahy celý materiálový cyklus stavebných výrobkov, budú podporovať využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov v stavebných konštrukciách, komponentoch alebo iných materiálov.

Podpora obehového hospodárstva sa preukazuje najmä na základe odkazu na normu ISO 20887:2020, Udržateľnosť budov a stavebno-inžinierskych prác alebo ekvivalentné normy. Návrh na zabezpečenie demontáže a prispôsobiteľnosti. Zásady, požiadavky a usmernenia alebo iné normy posudzovania demontáže alebo prispôsobiteľnosti budov, ktoré preukážu, že sú navrhnuté tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska zdrojov, prispôsobiteľné, flexibilné a demontovateľné, aby umožnili opätovné použitie a recykláciu.

Stavebné komponenty a materiály použité pri výstavbe budov nebudú obsahovať azbest ani iné nebezpečné a toxické látky (zoznam látok podliehajúcich autorizácii je v prílohe XIV Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení Nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a Nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.).

Stavebné prvky a materiály použité pri výstavbe budov, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi budú emitovať menej ako 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu alebo zložky a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m³ materiálu alebo prvku, čo sa preukáže skúšaním v súlade s normou CEN / TS 16 516 a ISO 16 000-3 alebo inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódami stanovenia.

Pri stavebných prácach je potrebné prijať opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v aktuálnom znení.

Pokiaľ sa nová stavba bude nachádzať na potenciálne kontaminovanom mieste (brownfield), musí byť dané miesto predmetom skúmania potenciálnych kontaminantov (napríklad pomocou normy ISO 18400 alebo ekvivalentných noriem).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ nepredkladá za účelom preukázania splnenia tejto podmienky žiadne informácie alebo osobitné prílohy žiadosti. Podmienka sa považuje za splnenú vzhľadom na požiadavky kladené na tovary uvádzané na trh EÚ a požiadavky kladené na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj technické normy súvisiace s realizáciou stavebných prác a inštaláciou zariadení, tvoriacich predmet projektu.

V prípade, že projekt zahŕňa aj odstránenie azbestu, je žiadateľ povinný preukázať, že bol odstránený osobou, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

6. Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy bude recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC² alebo ekvivalentné normy.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ je povinný predložiť certifikát, ktorým bude deklarovať, že najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých v novej konštrukcii na konštrukcie, obklady a povrchové úpravy bolo recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

² <https://www.pefc.sk/spotrebiteľsky-retazec/drzitelia-pefc-certifikatu-c-o-c>

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

7. Stavebné práce sa nebudú uskutočňovať v oblastiach citlivých na zmeny biodiverzity (vrátane sústavy chránených území Natura 2000).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ je povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v zmysle prílohy č. 5 metodického usmernenia, a to jeden z nižšie uvedených:

1. **Stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000** – vydáva organizácia ochrany prírody, t. j. Štátna ochrana prírody SR podľa § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny alebo Správa národného parku podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,
2. **Stanovisko/vyjadrenie** podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu stanoviska/vyjadrenia zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,
3. **Záväzné stanovisko** v špecifických prípadoch definovaných v § 9 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu záväzného stanoviska zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,
4. **Odborné stanovisko** podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad v sídle kraja v kompetencii podľa § 67 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

V relevantnom dokumente preukazujúcom súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Dokumenty podľa bodu 1, 2 a 3 sa nevyžadujú vtedy, ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),
- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Ak organizácia/orgán ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už

samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetná podmienka predstavuje podmienku poskytnutia príspevku DNSH a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.

8. Ak bude podporovaná činnosť predstavujúca **výstavbu budov** dosahovať prahovú hodnotu v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy a mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ uvedie v žiadosti o príspevok podlahovú plochu budovy, resp. v prípade dosiahnutia prahových hodnôt predloží aj právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetná podmienka predstavuje podmienku poskytnutia príspevku DNSH a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.

B. Aktivity týkajúce sa rekonštrukcie budov a zariadení, v ktorých sa vykonáva zdravotná starostlivosť (ambulantná, ústavná)

Rekonštrukcia (obnova) budov musí spĺňať nižšie uvedené podmienky zásady DNSH.

1. Pri obnove budov³, ktorej cieľom je zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy, je požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 30 % a v prípade hĺbkovej obnovy budov požiadavka na úsporu primárnej energie na úrovni minimálne 60 %.. Pokiaľ ide o obnovu budov je teda nutné:
- a) dosiahnuť v priemere aspoň strednú obnovu (úspora primárnej energie na úrovni ≥ 30 % a zároveň < 60 %), alebo
 - b) dosiahnuť v priemere aspoň 30 % zníženie priamych a nepriamych emisií skleníkových plynov v porovnaní s emisiami pred obnovou (rekonštrukciou) budovy.

Pri obnove verejných národných kultúrnych pamiatok a pamiatkových objektov a obnove objektov kultúrneho dedičstva, miestnej a regionálnej kultúry nie je potrebné zabezpečiť súlad s kritériami energetickej efektívnosti.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov. Žiadateľ je povinný splniť požiadavky prostredníctvom preukázania

³ Obnovou budov sa rozumie najmä opatrenia na zlepšenie tepelno-technických vlastností budovy ako napr. zateplenie obvodového a strešného plášťa, výmena otvorových konštrukcií, zateplenie podlahy a stropu nevykurovaného priestoru, zateplenie podlahy na teréne, prípadne inštalácia alternatívneho zdroja energie.

úspory primárnej energie na úrovni minimálne 30 %, resp. 60 % a predložiť projektové energetické hodnotenie stavby (energetické hodnotenie existujúceho stavu budovy) a energetický certifikát nového stavu budovy po rekonštrukcii podľa zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov.

Splnenie podmienky (dosiahnutie úspor primárnej energie minimálne o 30 %) sa preukazuje na základe výsledku porovnania údajov východiskového a navrhovaného stavu uvádzaných v projektovom energetickom hodnotení, resp. v energetickom certifikáte spracovanom pred a po rekonštrukcii (obnove) budov. Výpočet úspory primárnej energie sa vykoná po zadaní údajov z projektového energetického hodnotenia, resp. energetického certifikátu do nasledovného vzorca:

$$UPE = 100 \times \frac{(PE_{pred} \times CPP_{pred}) - (PE_{po} \times CPP_{po})}{PE_{pred} \times CPP_{pred}}$$

kde:

UPE – úspora primárnej energie v %

PE_{pred} – primárna energia pred realizáciou obnovy budovy v kWh/(m² .a)

PE_{po} – primárna energia po realizácii obnovy budovy v kWh/(m² .a)

CPP_{pred} – celková podlahová plocha budovy pred realizáciou obnovy v m²

CPP_{po} – celková podlahová plocha budovy po realizácii obnovy v m²

Uvedený výpočet reflektuje na možnú rekonštrukciu budovy, v rámci ktorej môže dôjsť k zväčšeniu celkovej podlahovej plochy budovy.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

2. Výmena hlavného zdroja tepla za nový kondenzačný kotol je možná len ako nevyhnutné riešenie a na základe preukázanej výhodnosti bez možnosti pripojenia na zemný plyn, iba s možnosťou pripojenia na obnoviteľný zdroj energie, ako napr. bioplyn, biometán, tranzitný plyn zo spracovaného odpadu a výmena za nový elektrický kotol je možná len za podmienky preukázania jeho nízkej spotreby elektrickej energie a pripojenia na zelenú elektrinu alebo fotovoltické solárne panely.

V rámci renovácie je podporovaná inštalácia solárnych fotovoltických (FV) panelov ako súčasť renovácií budov a zavádzanie nízko uhlíkových alternatív, ako sú tepelné čerpadlá. Tepelné čerpadlo musí byť určené na využívanie geotermálnej energie alebo energie z okolia. Pričom pri inštalácii FV/FT panelov a tepelných čerpadiel je potrebné preukázať splnenie podmienky životnosti FV/FT panelov aspoň 20 rokov, meničov napätia aspoň 10 rokov a tepelných čerpadiel aspoň 10 rokov.

Zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie musí mať vydané vyhlásenie o zhode podľa § 23 zákona č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ preukazuje splnenie podmienky, že zariadenie na báze obnoviteľných zdrojov energie má vydané vyhlásenie o zhode, na základe technického listu zariadenia. Splnenie podmienky životnosti je

potrebné preukázať potvrdením výrobcu o predpokladanej životnosti zariadenia, alebo dokladom výrobcu o záruke zariadenia najmenej v požadovanej dĺžke životnosti zariadenia⁴.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

3. V rámci rekonštrukcie budov musia všetky príslušné spotrebiče vody (sprchové riešenia, sprchy, kohútiky, WC, WC misy a splachovacie nádržky, pisoárové misy a splachovacie nádržky, vane) patriť do dvoch najlepších tried spotreby vody podľa platného značenia v EÚ (EU Water Label - <http://www.europeanwaterlabel.eu/>).

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný doložiť údajové listy výrobkov.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

4. V súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva a Protokolom EÚ o nakladaní so stavebným odpadom a odpadom z demolácie zabezpečia subjekty vykonávajúce obnovu a rekonštrukciu budov, aby aspoň 70 % (hmotnosti) nie nebezpečného stavebného a demolačného odpadu (s výnimkou prirodzene sa vyskytujúceho materiálu zaradeného ako druh odpadu 17 05 04 vo Vyhláške č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov) vyprodukovaného na stavenisku, bolo **recyklovaného alebo inak materiálovo zhodnoteného** a to vrátane činností spätného zasypávania, pri ktorých sa využije odpad ako náhrada za iné materiály.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný postupovať v súlade s Programom predchádzania vzniku odpadu SR, Programom odpadového hospodárstva SR, Protokolom EÚ o nakladaní s odpadom zo stavieb a demolácií a zákonom č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Žiadateľ preukazuje splnenie tejto podmienky v procese realizácie projektu po vyprodukovaní stavebného odpadu prostredníctvom dokladov preukazujúcich spôsob, akým bolo naložené so stavebným odpadom:

1. doklad o odovzdaní stavebných odpadov a odpadov z rekonštrukcie spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi (spoločnosť oprávnená na zber odpadov, spoločnosť oprávnená na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie alebo zneškodňovanie stavebných odpadov a odpadov z demolácií) - Príloha s názvom Súhrnný dokument sumarizujúci údaje o vzniku odpadu a spôsobe nakladania s ním, ktorý obsahuje:
 - a. identifikáciu odovzdávajúceho – pôvodcu odpadu (realizátora stavebných prác),
 - b. identifikáciu stavby, z ktorej odpad pochádza,
 - c. identifikáciu spoločnosti oprávnenej na nakladanie s odpadmi, ktorá odpad preberá,
 - d. identifikáciu odpadu (katalógové číslo odpadu podľa prílohy č. 1 Katalógu odpadov),
 - e. spôsob nakladania s odpadom a
 - f. dátum odovzdania odpadu,

⁴ Potvrdenie výrobcu alebo doklad výrobcu je možné nahradiť technickým listom výrobku, ak obsahuje informácie preukazujúce splnenie podmienky životnosti

- g. sumarizáciu údajov o vzniknutých stavebných odpadoch a o následnom nakladaní s nimi (na preukázanie splnenia požiadavky, že aspoň 70 % hmotnosti odpadu, ktorý je možné opätovne použiť, recyklovať alebo zhodnotiť, bolo recyklovaných alebo inak materiálovo zhodnotených).
- 2. doklad preukazujúci oprávnenosť osoby, ktorá odpad podľa predchádzajúceho bodu preberá, nakladať s odpadom spôsobom uvedeným v predchádzajúcom bode, t. j.:
 - a. súhlas podľa § 97 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom podlieha súhlasu) alebo
 - b. registráciu podľa § 98 ods. 1 zákona o odpadoch (ak nakladanie s odpadom nepodlieha súhlasu).

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

- 5. Projekt rekonštrukcie (obnovy) budov a stavebnotechnické postupy budú podporovať obehové hospodárstvo a budú brať do úvahy celý materiálový cyklus stavebných výrobkov, budú podporovať využívanie ekologicky menej škodlivých materiálov v stavebných konštrukciách, komponentoch alebo iných materiálov.

Podpora obehového hospodárstva sa preukazuje najmä na základe odkazu na normu ISO 20887:2020 Udržateľnosť budov a stavebno-inžinierskych prác alebo ekvivalentné normy. Návrh na zabezpečenie demontáže a prispôsobiteľnosti. Zásady, požiadavky a usmernenia alebo iné normy posudzovania demontáže alebo prispôsobiteľnosti budov, ktoré preukážu, že sú navrhnuté tak, aby boli efektívnejšie z hľadiska zdrojov, prispôsobiteľné, flexibilné a demontovateľné, aby umožnili opätovné použitie a recykláciu.

Pri použití selektívnej demolácie je potrebné zabezpečiť odstránenie a bezpečnú manipuláciu s nebezpečnými látkami, ako aj uľahčiť opätovné použitie recyklácie selektívnym odstraňovaním materiálov s využitím dostupných triediacich systémov pre stavebný a demolačný odpad.

Stavebné komponenty a materiály použité pri obnove a rekonštrukcii budov nebudú obsahovať azbest ani iné nebezpečné a toxické látky (zoznam látok podliehajúcich autorizácii je v prílohe XIV Nariadenia „EP“ č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení Nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a Nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.).

Stavebné prvky a materiály použité pri obnove a rekonštrukcii budov, ktoré môžu prísť do styku s užívateľmi budú emitovať menej ako 0,06 mg formaldehydu na m³ materiálu alebo zložky a menej ako 0,001 mg karcinogénnych prchavých organických zlúčenín kategórie 1A a 1B na m³ materiálu alebo prvku, čo sa preukáže skúšaním v súlade s normou CEN/TS 16 516 a ISO 16 000-3 alebo inými porovnateľnými štandardizovanými skúšobnými podmienkami a metódami stanovenia.

Pri stavebných prácach je potrebné prijať opatrenia na zníženie hluku, prachu a emisií znečisťujúcich látok v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov spolu s vykonávacou vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v aktuálnom znení.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ nepredkladá za účelom preukázania splnenia tejto podmienky žiadne informácie alebo osobitné prílohy žiadosti. Podmienka sa považuje za splnenú vzhľadom na požiadavky kladené na tovary uvádzané na trh EÚ a požiadavky kladené na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ako aj technické normy súvisiace s realizáciou stavebných prác a inštaláciou zariadení, tvoriacich predmet projektu.

V prípade, že projekt zahŕňa aj odstránenie azbestu, je žiadateľ povinný preukázať, že bol odstránený osobou, ktorá disponuje oprávnením na tieto činnosti.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

6. Najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bude recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ako sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ je povinný predložiť certifikát, ktorým bude deklarovať, že najmenej 70 % všetkých výrobkov z dreva použitých pri renovácii konštrukcií, opláštenia a povrchových úprav bolo recyklovaných/opätovne použitých, alebo pochádzajúcich z trvalo udržateľne obhospodarovateľných lesov, ak sú certifikované certifikačnými auditmi tretích strán vykonávanými akreditovanými certifikačnými orgánmi, napr. Normy FSC/PEFC alebo ekvivalentné normy.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetnú podmienku si overí poskytovateľ sám ako ďalšiu skutočnosť.

7. Program renovácie budov sa netýka budov nachádzajúcich sa v oblastiach citlivých na biodiverzitu (vrátane sústavy chránených území Natura 2000)

Budovy spojené s podpornou infraštruktúrou v chránenej prírodnej oblasti, ako sú návštevnícke centrá, múzeá alebo technické zariadenia, sú z tohto kritéria vyňaté.

Renovácia nebude prebiehať na ornej alebo zelenej pôde s uznávanou vysokou hodnotou biodiverzity a na pôde, ktorá slúži ako biotop ohrozených druhov (flóry a fauny) uvedených na európskom červenom zozname a / alebo červenom zozname IUCN.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Žiadateľ je povinný predložiť relevantný dokument preukazujúci súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 v zmysle prílohy č. 5 metodického usmernenia, a to jeden z nižšie uvedených:

1. Stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 – vydáva organizácia ochrany prírody, t. j. Štátna ochrana prírody SR podľa § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny alebo Správa národného parku podľa § 65b ods. 3 v spojení s § 65a ods. 2 písm. k) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny,

2. Stanovisko/vyjadrenie podľa § 9 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu stanoviska/vyjadrenia zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,

3. Záväzné stanovisko v špecifických prípadoch definovaných v § 9 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny k možnosti významného vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000, ak je to z obsahu záväzného stanoviska zrejmé – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad,

4. Odborné stanovisko podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny – vydáva orgán ochrany prírody, t. j. okresný úrad v sídle kraja v kompetencii podľa § 67 písm. m) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

V relevantnom dokumente preukazujúcom súlad s požiadavkami v oblasti vplyvu návrhu plánu, programu alebo projektu na územia patriace do európskej sústavy chránených území NATURA 2000 sa uvedie stručný popis projektu, posudzované územia sústavy Natura 2000 a dôvod, prečo sa nepredpokladá významný vplyv na tieto územia. Dokumenty podľa bodu 1, 2 a 3 sa nevyžadujú vtedy, ak:

- projekt bol predmetom posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov (predkladá sa právoplatné záverečné stanovisko),
- projekt bol posúdený v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (predkladá sa odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny).

Ak organizácia/orgán ochrany prírody stanovisko k možnosti významného vplyvu návrhu projektu na územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 nevydá z dôvodu nemožnosti jednoznačného vylúčenia nepriaznivého vplyvu, projekt je potrebné posúdiť v zisťovacom konaní podľa § 28 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť odborné stanovisko orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Ak podľa odborného stanoviska orgánu ochrany prírody podľa § 28 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov nemožno vylúčiť pravdepodobnosť významného vplyvu projektu na územie európskej sústavy chránených území, či už samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom, návrh projektu podlieha podľa § 28 ods. 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ je v takom prípade povinný predložiť záverečné stanovisko z posudzovania vplyvov podľa § 18 ods. 1 písm. g) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetná podmienka predstavuje podmienku poskytnutia príspevku DNSH a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.

8. Ak bude podporovaná činnosť predstavujúca **rekonštrukciu a modernizáciu stavieb, prístavby, nadstavby, stavebné úpravy**, dosahovať prahovú hodnotu v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy a mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy, podľa prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, je predmetom zisťovacieho konania podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je potrebné postupovať v súlade s požiadavkami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Žiadateľ uvedie v žiadosti o príspevok podlahovú plochu budovy, resp. v prípade dosiahnutia prahových hodnôt predloží aj právoplatné rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní podľa § 18 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Spôsob overenia podmienky:

Predmetná podmienka predstavuje podmienku poskytnutia príspevku DNSH a vyžaduje si kvalifikované overenie príslušným útvarom MŽP SR.

C. Aktivity týkajúce sa nákupu vozidiel, technického vybavenia, digitálnych technológií, spotrebného materiálu a tlačiarenských služieb

Nákup vozidiel, technického vybavenia a digitálnych technológií, spotrebného materiálu a tlačiarenských služieb musia spĺňať nasledovné podmienky uplatňovania zásady DNSH.

1. Zelené verejné obstarávanie

Nainštalovaný bude IKT hardvér, ktorý nahradí pôvodnú technológiu, pričom bude energeticky efektívnejší ako pôvodný, resp. pri rovnakej spotrebe elektriny bude dosahovať vyšší výpočtový výkon. Pri investíciách sa bude postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika.

Vplyvy, ktoré sú súčasťou výroby hardvéru a poskytovania digitálnych služieb a vplyvy po skončení životnosti zariadení/hardvéru, sa budú riešiť prostredníctvom prísneho uplatňovania environmentálnych kritérií pre zelené VO.

Podporené budú ekologické vozidlá v zmysle § 3 ods. 1 písm. b) Zákona o podpore ekologických vozidiel č. 214/2021 Z. z. V prípade výmeny technického vybavenia daného zariadenia sa spracovanie odpadu bude riadiť podľa platnej SR legislatívy, vyhlášky č. 371/2015 Z. z.

Nákup špeciálnych dopravných prostriedkov vzhľadom na charakter ich využitia, kde nie je účelná nízkoemisná alternatíva, nepodlieha kritériám najprísnejších emisných noriem.

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný plniť požiadavky zeleného verejného obstarávania pri produktových skupinách, pre ktoré vláda SR schválila národné metodiky pre uplatňovanie zeleného VO, okrem nákupu špeciálnych dopravných prostriedkov vzhľadom na charakter ich využitia, kde nie je účelná nízkoemisná alternatíva. Pri obstarávaní je potrebné postupovať podľa odporúčaní pre danú skupinu produktov tak, ako ich definuje EÚ a Slovenská republika.

Spôsob splnenia podmienky DNSH:

Pre splnenie tejto podmienky je žiadateľ povinný plniť požiadavky zeleného VO pre nasledovné produktové skupiny:

<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/propagacne-materialy-dobrovo-ne-nastroje-environmentalnej-politiky/metodiky-pre-uplatnenie-zeleneho-verejneho-obstaravania>

<https://www.sazp.sk/zivotne-prostredie/environmentalne-manazerstvo/zelene-verejne-obstaravanie-gpp/environmentalne-charakteristiky>

<https://www.uvo.gov.sk/metodika-vzdelavanie/tematicke-materialy/spolocensky-zodpovedne-verejne-obstaravanie>

